

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ НОВІТНІХ
ВИКЛИКІВ»**

Ступінь освіти	Доктор філософії
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	7 чверть
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
лекції:	3 години на тиждень
практичні заняття:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладач:
Гончарук Наталія Трохимівна
професор, д. держ. упр., заслужений діяч науки і техніки України

Персональна сторінка
<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Goncharuk/Goncharuk.php>

E-mail:
Honcharuk.N.T@nmu.one

1. Анотація до курсу

Становлення України як правової, демократичної, соціальної держави з соціально-орієнтованою економікою, розбудову громадянського суспільства неможливо здійснити без створення ефективного інституту публічної служби. Модернізація публічної служби є ключовим напрямом реформування державного управління та місцевого самоврядування, підвищення їх результативності. «Публічна служба» – відносно нове поняття, яке досить активно циркулює в сегменті наукового дискурсу, однак у найближчій перспективі публічна служба має охопити більшість суспільних інституцій, як владних так і тих, що надаватимуть

послуги публічного характеру. Професіоналізація публічних службовців, розвиток їх практичних навичок і вмінь в процесі професійної діяльності закладає теоретичні засади служіння державі, суспільству, громадянину шляхом надання або забезпечення надання управлінських, адміністративних та соціальних послуг. Вивчення дисципліни буде корисним як державним службовцям та посадовим особам місцевого самоврядування, так і всім, чия діяльність пов'язана із сферою публічного управління.

В рамках курсу «Модернізація публічної служби в умовах новітніх викликів» розглядаються теоретичні і правові засади організації та функціонування публічної служби, особливості її проходження, питання налагодження соціальної взаємодії, етики та етикету, попередження та розв'язування конфліктів, розвитку лідерських якостей та навичок розв'язувати комплексні проблеми у сфері публічної служби, приймати обґрунтовані управлінські рішення та визначати напрями формування нової моделі й модернізації публічної служби.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – ознайомлення слухачів з сучасним науковим поглядом на публічну службу, формування у здобувачів наукового ступеню доктора філософії комплексу спеціальних знань у сфері модернізації публічної служби, у т. ч. знання щодо теоретико-правових та морально-етичних основ модернізації публічної служби, основних технологій управління персоналом та розвитку відповідального лідерства на публічній службі, здатності реалізовувати сучасні стратегії й концепції модернізації публічної служби в умовах новітніх викликів, формувати модель якісно нової публічної служби, орієнтованої на європейські стандарти.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** теоретичні, правові та морально-етичні основи модернізації публічної служби; основні форми, методи, інноваційні технології управління персоналом та інструменти розвитку відповідального лідерства на публічній службі; основні напрями реформування й модернізації публічної служби в Україні, підходи до забезпечення якості, результативності та ефективності управлінської діяльності в сфері публічної служби та вміння розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх вирішення;

– **вміти:** організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери, оцінювати ефективність, професіоналізм, відповідальність у діяльності публічних службовців з позиції відповідності комплексу сучасних вимог; розв'язувати в сфері публічної служби складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань; генерувати нові ідеї, практично реалізовувати сучасні стратегії й концепції, підходи та моделі побудови якісно нової публічної служби, орієнтованої на європейські стандарти; працювати в команді, налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, попереджати та розв'язувати конфлікти; розробляти в умовах новітніх викликів обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, здійснювати планування роботи з персоналом, організацію та контроль виконання поставлених завдань.

3. Результати навчання

- Дисциплінарні результати навчання:
- *Демонструвати знання:* теоретичних, правових та морально-етичних основ організації та функціонування публічної служби; основних форм, методів і технологій управління персоналом та інструментів розвитку відповідального лідерства на публічній службі;
- *Демонструвати розуміння* основних напрямів модернізації публічної служби в Україні, підходів до забезпечення якості, результативності та ефективності управлінської діяльності в сфері публічної служби та вміння розв’язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх вирішення;
- *Демонструвати здатність* організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери, оцінювати ефективність, професіоналізм, відповідальність у діяльності публічних службовців з позиції відповідності комплексу сучасних вимог;
- *Демонструвати здатність* практично реалізовувати сучасні стратегії й концепції, підходи та моделі побудови якісно нової публічної служби, орієнтованої на європейські стандарти;
- Демонструвати *здатність* працювати в команді, налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо, попереджати та розв’язувати конфлікти;
- Вдосконалювати *практичні навички* розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської інтеграції, здійснювати планування роботи з персоналом, організацію та контроль виконання поставлених завдань;
- *Демонструвати вміння* генерувати інноваційні ідеї щодо шляхів модернізації публічної служби в умовах новітніх викликів у предметній сфері власного дослідження.

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення заліку	–
	Тема 1. Теоретичні засади модернізації публічної служби		Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 1. Проблеми та перспективи модернізації публічної служби в Україні	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
2	Тема 2. Правові засади модернізації публічної служби	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 2. Проходження публічної служби в умовах новітніх викликів	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
3	Тема 3. Морально-етичні засади модернізації публічної служби	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 3. Ділове спілкування та зворотний зв'язок в управлінській діяльності	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
4	Тема 4. Удосконалення управління людськими ресурсами на публічній службі	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 4. Роль керівника у формуванні команди	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
5	Тема 4. Удосконалення управління людськими ресурсами на публічній службі	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 4. Роль керівника в організації роботи з персоналом публічної служби	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
6	Тема 5. Розвиток відповідального лідерства на публічній службі	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-

Тиждні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	Практичне заняття за темою 5. Розвиток лідерства на публічній службі. Моделювання кластеру лідерських якостей та компетентностей	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-10
7	Тема 6. Зарубіжний досвід модернізації публічної служби	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 6. Адаптація зарубіжного досвіду модернізації публічної служби до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади Презентація результатів виконання індивідуального завдання	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	-
8	Презентація результатів виконання індивідуального завдання	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-40
9	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Лекція Практичне заняття	Силабус ККР для проведення заліку Анкети у MS Forms	-

Індивідуальне завдання: «Розроблення проєкту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптації зарубіжного досвіду модернізації публічної служби до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади: методологічні підходи, моделі, принципи, механізми, методи та методики (інструментарій)».

1. Визначити відповідне наукове завдання дисертації.
2. Ознайомитись із прикладами адаптації зарубіжного досвіду модернізації публічної служби до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади у здійснених раніше дисертаційних дослідженнях та наукових публікаціях.
3. Визначити релевантні нормативно-правові документи зарубіжних країн з питань модернізації публічної служби.
4. Запропонувати авторській підхід до механізму адаптації обраних зарубіжних практик модернізації публічної служби до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади предметної галузі власного дослідження.

5. Розробити авторське формулювання одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптації зарубіжного досвіду модернізації публічної служби в умовах новітніх викликів до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади: методологічні підходи, моделі, принципи, механізми, методи та методики (інструментарій).

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджета до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інсталюваний на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *участі у дискусіях* під час інтерактивних лекцій, виконання та *презентації результатів індивідуального завдання* (участь у дискусіях та презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр) (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями, див. у табл. розділу 4). Загалом за участь у дискусіях і захист результатів виконання індивідуального завдання отримується **максимум 60 балів**.

Практичні роботи (індивідуальні і командні завдання, розподіл балів див. у табл. розділу 4) виконуються під час практичних занять (презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)» (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями, див. у табл. розділу 4). При несвоєчасному здаванні практичної роботи оцінка знижується вдвічі. У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 40 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконане індивідуальне завдання, він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання

та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної

активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на Ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою Вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати Ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Публічна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін та ін.; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. – 384 с.
2. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. Акад. держ. упр. При Президентові України; редкол. : Ю.В. Ковбасюк (голова), О.Ю. Оболенський, (заст. Голови), С.М. Серьогін (заст. Голови) та ін. - К.: Одеса: НАДУ, 2012. Т.1 -372 с.
3. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. Акад. держ. упр. При Президентові України; редкол. : Ю.В. Ковбасюк (голова), О.Ю. Оболенський, (заст. Голови), С.М. Серьогін (заст. Голови) та ін. - К.: Одеса: НАДУ, 2012. Т.2 -348 с.
4. Державна служба : навч. посіб. / кол. авт. ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Київ : ТОВ «Сік груп Україна», 2012. – 526 с.
5. Лідерство та управлінська еліта: навч. посіб. / А.М. Михненко, Н.Т. Гончарук, Е.М. Макаренко. - К.: НАДУ, 2011. - 292 с.
6. Лідерство та управлінська еліта: конспект лекцій / уклад. Н.Т. Гончарук. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2016. – 54 с.
7. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Публічна служба» / Уклад. Н.Т. Гончарук. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2020. – 23 с.

Нормативні документи

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України № 2222-IV від 8 груд. 2004 р.
2. Закон України «Про державну службу» від 10 груд. 2015 р. № 889. – ОВУ. – 2016.
3. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 черв. 2001 р. № 2493.
4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квіт. 1999 р. № 586.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 25 трав. 1997 р. № 280.
6. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 верес. 2012 р. № 5203-VI.
7. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лют. 2014 р. № 794.
8. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 берез. 2011 р. № 3166.
9. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовт. 2014 р. № 5113.
10. Закон України «Про очищення влади» від 16 верес. 2014 р. № 1682.
11. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо презавантаження влади» від 19 верес. 2019 р. № 117-IX.

12. Закон України «Про адміністративну процедуру» від 16.11.2021 р. № 3475.
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» від 12 травня 2022 року № 2259-ІХ.
14. Указ Президента України «Питання управління державною службою в Україні» від 18 лип. 2011 р.
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про НАДС» від 1 жовт. 2014 р.
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців» від 23 серп. 2017 р. № 640.
17. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про Стратегію реформування державного управління України на період до 2021 р.» від 24 черв. 2016 р. № 474-р.
18. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» від 1 груд. 2017 р. № 974-р.
19. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах та затвердження плану заходів щодо її реалізації» від 1 груд. 2017 р. № 844-р.
20. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» від 27 груд. 2017 р. № 1013-р.
21. Наказ Національного агентства України з питань державної служби «Про Типове положення про службу управління персоналом державного органу» від 3 берез. 2016 р. № 47.
22. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування системи оплати праці державних службовців та затвердження плану заходів з її реалізації» від 27 трав. 2020 р. № 622-р.
23. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про підготовку та реалізацію експериментального проекту щодо запровадження системи оплати праці державних службовців на основі класифікації посад» від 11 лист. 2020 р. № 1414-р.
24. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання реформування державного управління України» від 21 липня 2021 р. № 831-р.
25. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про проведення функціонального аудиту органів виконавчої влади» від 16 вересня 2022 р. № 824-р.
26. Стратегія людського розвитку: Указ Президента України від 2 червня 2021 року №225/2021 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

Додаткові

1. Ващенко К. О. Професійна підготовка державних службовців: теорія, методологія, практика : монографія / К. О. Ващенко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 416 с.

2. Гончарук Н. Т. Управління керівним персоналом у сфері державної служби України: теорія та практика : монографія / Н. Т. Гончарук. –Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 343 с.
3. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія / авт.кол. Т.Е. Василевська, І.Г.Сурай. О.І. Васильєва та ін.; за заг. ред. Т.Е. Василевської. – Київ : НАДУ, 2018. – 256 с.
4. Артеменко Н. Ф. Управління професіоналізацією кадрів державної служби України: форми, методи, технології : монографія / Артеменко Н. Ф., Гончарук Н. Т. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 184 с.
5. Василевська Т. Е. Особистісні виміри етики державного службовця : монографія / Василевська Т. Е. – Київ : НАДУ, 2008. – 336 с.
6. Гончарук Н. Т. Модернізація державної служби та управління людськими ресурсами в Україні / Гончарук Н. Т., Прудіус Л. В. // Аспекти публічного управління. – Дніпро : Грані, 2018. – Т. 6, № 1 – 2. – С. 42 – 51.
7. Гончарук Н.Т. Концептуальні засади управління людськими ресурсами в сфері публічної служби: архетипний підхід / Н.Т. Гончарук, Ю. В. Пирогова // Публічне урядування, №3 (18) –червень 2019 р. – Київ : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019. - С.158-170.
8. Гончарук Н. Т. Удосконалення механізму добору кадрів на державну службу в Україні в контексті вітчизняного та зарубіжного досвіду / Н.Т. Гончарук, Є. О. Кулакова // Державне управління та місцеве самоврядування. – Зб. наук. пр. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2019, № 3 (42). – С. 128-136.
9. Гончарук Н.Т. Формування та розвиток інтегральної компетентності депутатів місцевих рад в Україні: правові аспекти / Н.Т. Гончарук, Л.В. Прудіус // Аспекти публічного управління. – Д.: Грані, 2019. -Том 7, № 9-10. – С. 40-52.
10. Гончарук Н.Т., Пирогова Ю. В. Мотивація та стимулювання у сфері публічної служби України як інструмент ефективного управління людськими ресурсами. Scientific discussion. Praha. Czech Republic. Vol. 2. No 52. 2021. p. 47 - 51. URL : <http://scientific-discussion.com/wp-content/uploads/2021/03/VOL-2-No-52-2021.pdf>
11. Гончарук Н.Т. Концептуальні засади реформування системи професійного навчання посадових осіб місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні / Н. Т. Гончарук, Л. В. Прудіус // Трансформація статусу посадової особи місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні : кол. моногр. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська, І. В. Шпекторенко [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : Грані, 2020. – С.173-184.
12. Гончарук Н.Т., Прокопенко Л.Л. Розвиток системи професійного навчання публічних службовців в Україні: матеріали Міжнародної наукової конференції «Сучасні стратегії сталого розвитку держави і суспільства в контексті глобальних викликів» 28–29 грудня 2021 року, м. Влоцлавек, Республіка Польща, С.62-66.
13. Гончарук Н.Т. Європейський досвід управління людськими ресурсами у сфері публічної служби // Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України : матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. 16 трав. 2022 р., Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. – Д : НТУ ДП, 2022.- С.4.
14. Кадрова політика і державна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. Т. Гончарук, Н.А. Липовська та ін. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011.– 352с.

15. Куйбіда В. С. Організація публічної служби України : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Хорошенко. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2016. – 271 с.
16. Публічна служба: системна парадигма : кол. моногр. /К.О. Ващенко, С.М. Серьогін, Є.І. Бородін, Н.А. Липовська, Н.Г. Сорокіна [та ін.]; за заг. ред. С.М. Серьогіна. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 256 с.
17. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. Київ : НАДУ, 2018. – 224 с.
18. Прудіус Л. В. Управління якістю державної служби України : монографія / Леся Василівна Прудіус. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 280 с.
19. Савченко-Сватко О. М. Аудит персоналу в органах місцевого самоврядування України: форми, методи, технології : монографія / О. М. Савченко-Сватко, Н. Т. Гончарук. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2012. – 216 с.
20. Сурай І. Г. Формування та розвиток еліти в державному управлінні: історія, методологія, практика : монографія. – Київ : ЦП «Компринг», 2012. – 332 с.
21. Трансформація статусу посадової особи місцевого самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні : кол. моногр. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська, І. В. Шпекторенко [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : Грані, 2020. – 216 с.
22. Natalia Goncharuk, Yuliia Pyrohova. Conceptual principles of human resources management in the field of public service of Ukraine: socio-psychological aspect. Journal of Modern Economic Research. Bratislava, Slovakia. Vol 2, No 4, 2020. p. 5-17. URL : <https://www.denakypublishing.science/index.php/jmer/article/view/41/38>.
23. Goncharuk N., Orhiets O. & Prokopenko L. (2021). Formation and development of the system of professional training of public servants in Ukraine: organizational, legal, and economic aspects. Baltic Journal of Economic Studies, vol. 7, no. 1 (January). - P. 39-46. URL : <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue>
24. Goncharuk Nataliia, Prudius Lesia, Prokopenko Leonid, Vasylevska Tetiana, Borysenko Olha, Pyrohova Yuliia (2021) Human resource management in the field of public service in Ukraine in the context of its reform and modernization in accordance with European standards. | AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. - 2021. - Vol. 11, Issue 1, Special Issue XVI. - P. 56-62.
25. Bashtannyk, V., та Goncharuk, N., та Zayats, D., та Ragimov, F., та Boiko, N., та Karpa, M. (2022) Humanization of public administration in the conditions of transformation processes European experience for Ukraine // AD ALTA: Journal of interdisciplinary research. - 2022. - Vol. 12, Issue 1 , Special Issue NO/: 12/01/XXV. - P. 60-66.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал.
URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Президент України: офіційне Інтернет-представництво.
URL: <http://www.president.gov.ua/>
3. Головний правовий портал України.
URL: <http://www.ligazakon.ua/>
4. Кабінет Міністрів України: офіційний вебпортал.
URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Національне агентство України з питань державної служби: офіційний веб-портал.
URL: <http://www.nads.gov.ua>.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
URL: www.nbuv.gov.ua
7. Національна історична бібліотека України.
URL: <https://nibu.kyiv.ua/>
8. Центр політико-правових реформ.
URL: <http://www.pravo.org.ua/>
9. Public service Europe.
URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
10. European CAF Resource Centre, EIPA.
URL: <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>